

D 13/08

Revisorsnämnden (RN) har mottagit en underrättelse från Skatteverket angående auktoriserade revisorn A-son och har därför öppnat detta disciplinärende. Grunden för underrättelsen är att A-son vid revisionen av ett aktiebolag inte i sin revisionsberättelse har anmärkt på förekomsten av ett s.k. förbjudet lån.

Av handlingarna i ärendet framgår följande.

Det aktuella bolaget har den 30 september 2004 lånat ut 300 000 kr till en styrelsesuppleant i bolaget. Lånet löpte utan ränta. Den person som erhöll lånet var även styrelsesuppleant i det långivande bolagets moderbolag samt styrelseledamot i ett systerbolag till långivarbolaget. A-son var revisor i de tre bolagen och har för räkenskapsåret den 1 september 2004–31 augusti 2005 lämnat rena revisionsberättelser för dessa. När revisionerna genomfördes var lånet inte återbetalat. Revisionsberättelserna avgavs i januari 2006.

A-son har anfört följande.

Lånet har lämnats i strid med låneförbudsbestämmelserna i aktiebolagslagen. A-son känner väl till dessa regler och har i efterhand svårt att förstå varför han inte reagerade mot överträdelsen. Vid revisionen av räkenskapsåret 2004/2005 uppmärksammade han lånet. Låntagaren hade tidigare, fram till år 1997, varit gift med företagsledaren som också ägde koncernen. Låntagaren har inte deltagit aktivt i något styrelsearbete utan detta har skötts av företagsledaren ensam. Låntagaren var emellertid anställd i företaget och det var otvivelaktigt i sin egenskap av anställd som hon fick lånet. A-son noterade att lånet löpte utan ränta. Han verkade därför aktivt för att bolaget skulle iaktta reglerna om skattepliktiga ränteförmåner och ge in kontrolluppgift på såväl lånebelopp som ränteförmån. A-son kontrollerade också att detta blev gjort. Han har av förbiseende betraktat låntagaren enbart som anställd, vilket hon i praktiken var, och inte som en styrelseperson. Att hon inte längre var närstående till företagsledaren och att A-son koncentrerade sig på räntefrågan är också förhållanden som har bidragit till hans misstag.

A-son har vidare hänvisat till att han inte tidigare har varit föremål för något disciplinärt förfarande. Han har varit auktoriserad revisor sedan år 1995 och har genomgått både externa och interna kvalitetskontroller. Vid samtliga dessa tillfällen har han godkänts utan problem. Det bör också beaktas att hans agerande i räntefrågan trots allt medförde att lånet kom till Skatteverkets kännedom.

RN gör följande bedömning.

I 21 kap. 1 § 2 aktiebolagslagen (2005:551) sägs att ett aktiebolag inte får lämna penninglån till den som är styrelseledamot eller verkställande direktör i bolaget eller i annat bolag i samma koncern. Enligt 8 kap. 3 § andra stycket samma lag gäller bestämmelserna om styrelseledamot i tillämpliga delar även styrelsesuppleant.

Av 9 kap. 33 § andra stycket aktiebolagslagen följer bl.a. att bolagets revisor ska anmärka i revisionsberättelsen om han eller hon vid sin granskning har funnit att en styrelseledamot eller den verkställande direktören har företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon

försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller på annat sätt har handlat i strid med aktiebolagslagen.

Det aktuella bolaget har lämnat ett lån i strid med aktiebolagslagens bestämmelser. A-son har förklarat att han uppmärksammade lånet vid sin granskning men att han av olika skäl kom att förbise att det lämnats till en person som ingick i den förbjudna kretsen.

RN anser sig inte ha skäl att ifrågasätta A-sons uppgifter. Med hänsyn till den uttryckliga rapporteringsplikt som åvilar en revisor i fall där en styrelseledamot eller verkställande direktör har åsidosatt bestämmelser i aktiebolagslagen bör dock kraven på revisorns granskning av hur dessa bestämmelser har efterlevts ställas relativt högt. I förevarande fall rör överträdelsen en grundläggande bestämmelse om hur ett aktiebolags medel får användas. Det kan i sammanhanget noteras att den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet bryter mot bestämmelsen kan dömas till böter eller fängelse i ett år. Det bör också beaktas att mottagaren av lånet inte bara i det långivande bolaget utan i samtliga tre koncernbolag hade en ställning som diskvalificerade henne som låntagare och att hon i egenskap av styrelseledamot i systerbolaget har undertecknat en av de årsredovisningar som A-son har reviderat.

Vid en samlad bedömning finner RN att A-son, genom att inte uppmärksamma förekomsten av ett förbjudet lån, har åsidosatt sina skyldigheter som revisor. Han ska därför meddelas en disciplinär åtgärd. Mot bakgrund av vad som i övrigt framkommit om förhållandena kring lånet måste en erinran anses vara en tillräcklig åtgärd.

Med stöd av 32 § andra stycket revisorslagen (2001:883) meddelar RN A-son erinran.

Ärendet har avgjorts av RN genom dess tillsynsnämnd. I beslutet har deltagit f.d. domaren i Europadomstolen Elisabeth Palm, ordförande, hovrättspresidenten Gunnel Wennberg, vice ordförande, skattedirektören Vilhelm Andersson, auktoriserade revisorn Ulla Nordin Buisman, biträdande avdelningschefen Eva Ekström, godkände revisorn Klas-Erik Hjorth, utredningssekreteraren Jan-Erik Moreau samt professorn Claes Norberg. Vid ärendets slutliga handläggning har i övrigt närvarit direktören Peter Strömberg, chefsjuristen Per Eskilsson, revisionsdirektören Göran Raspe samt avdelningsdirektören Fredrik Bengtsson som föredragit ärendet.